GAVUCHEB

Galerie výtvarného umění v Chebu
Galerie der bildenden Kunst in Eger
Jaro / Frühling 2011

Karel Machálek-Zlín Retrospektiva / Retrospektive

Velká galerie / Grosse Galerie
14. 4.–26. 6. 2011
Kurátor / Kurator: Marcel Fišer
Vernisáž 13. dubna, 17.00

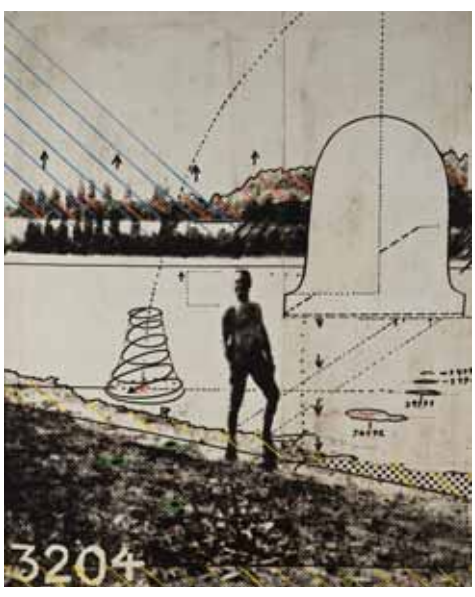

Záznam nejrozmanitějších faktorů jednoho odpoledne u řeky / Aufzeichnung der vielfältigsten Faktoren eines Nachmittags am Fluss, 1970, kombinovaná technika, plátno / kombinierte Technik, Leinwand, 200 × 162 cm, Galerie moderního umění Roudnice nad Labem

Série výstav v Hluboké n./V., Zlíně a Chebu vrací do českého umění autora, který spoluutvářel jeho podobu v 60. a v první polovině 70. let a po své emigraci se dokázal prosadit i ve Francii. Narodil se v roce 1937 ve Zlíně, jehož jméno si později zvolil za pseudonym jako soukromý protest proti tomu, že se ho minulý režim pokusil vymazat z paměti přejmenováním na Gottwaldov. Ještě během studií na pražské akademii (1957–63) vytvořil své první výrazné obrazy, v nichž parafrázoval umění rané renesance. Před polovinou 60. let přichází rozsáhlá série kreseb a kresebně pojatých obrazů v duchu informelu, aby se na konci šedesátých let jeho fotoobrazy zařadily mezi vrcholné projevy umění té doby. Na jedné straně rezonovaly s novou figurací, která byla reakcí na předchozí vlnu abstrakce, zároveň představovaly ojedinělý příklad české reflexe popartu. Použití fotografií s výrazným rastrem, schémat, signálů a textů a nahrazení existenciálních významů neosobní banalitou a všednodenností představovalo v českém prostředí výrazné novum, na něž navázala až postmoderna o patnáct let později. Další výraznou autorovou doménou byly filmové plakáty – od roku 1968 do své emigrace v roce 1976 jich vytvořil padesát tři a např. jeho Falstaff (Orson Welles, 1965, plakát 1968) bývá pravidelně zařazován do monografií české plakátové tvorby. V roce 1976 získal stipendium do Paříže, kde se nakonec usadil natrvalo. Zde navázal na svou předchozí tvorbu a rozvinul ji do celé řady podob, navzájem často velmi odlišných. Díky prezidentu Mitterandovi, který jej několikrát neformálně navštívil v ateliéru, také vytvořil dvě bronzové sochy pro park u prezidentského paláce v Rambouillet.

Die Ausstellung bringt in die tschechische Kunst einen Künstler zurück, der ihre Gestalt in den 60er und in der ersten Hälfte der 70er Jahre mitgeformt hat und sich nach seiner Emigration auch in Frankreich durchzusetzen verstand. Geboren wurde er im Jahr 1937 in der Stadt Zlín, deren Namen er sich später zum Pseudonym wählte, ein privater Protest dagegen, dass das vergangene Regime diesen durch die Umbenennung zu Gottwaldov aus dem Gedächtnis zu löschen versuchte. Noch während seines Studiums an der Prager Akademie (1957–63) schuf er die ersten expressiven Bilder, in denen er die Kunst der frühen Renaissance paraphrasierte. Noch vor der Mitte der 60er Jahre entsteht eine umfangreiche Serie von Zeichnungen und Bildern im Geist des Informel und am Ende der 60er Jahre gehörten seine Fotobilder zu den Spitzenwerken der Kunst dieser Zeit. Auf der einen Seite zeigt er Resonanzen mit der neuen Figuration, die eine Reaktion auf die vorangegangene Welle der Abstraktion war, zugleich stellte er auch das in seiner Art einzige Beispiel einer tschechischen Reflexion der Pop Art dar. Die Verwendung der Fotografie mit einem ausgeprägten Raster, von Schemata, Signalen und Texten und der Ersatz existenzieller Bedeutungen durch Banalität und Alltäglichkeit stellten im tschechischen Milieu ein auffälliges Novum dar, an das um fünfzehn Jahre später erst die Postmoderne wieder anknüpfte. Eine weitere wesentliche Domäne des Künstlers waren die Filmplakate – vom Jahr 1968 an bis zu seiner Emigration im Jahr 1976 schuf er ihrer dreiundfünfzig. Im Jahr 1976 erhielt er ein Stipendium für einen Studienaufenthalt in Paris, wo er sich schließlich auf Dauer niederließ. Hier knüpfte er an sein vorangegangenes Schaffen an und entwickelte es weiter zu einer ganzen Reihe von Formen, die sich häufig sehr voneinander unterschieden. Auf eine direkte Bestellung von Präsident Mitterand schuf er zwei Bronzeplastiken für den Park beim Präsidentenpalast in Rambouillet.

Zdenek Rykr Kofila, 1923 a další práce pro firmu Orion / ...und die anderen Arbeiten für die Firma Orion

Opus magnum
14. 4.–26. 6. 2011
Kurátor / Kurator: Marcel Fišer
Vernisáž 13. dubna, 17.00
Přednáška: 18. května, 17.00,
Marcel Fišer: Zdenek Rykr – život a dílo

Zdenek Rykr, Kofila, 1923, obal čokoládové tyčinky, archiv společnosti Nestlé Česko s. r. o. / Verpackung von Schokoladenstäbchen, Archiv der Gesellschaft Nestlé Česko s. r. o.

V rámci výstavního formátu opus magnum nyní představujeme obal čokolády Kofila, dílo formátem takřka nepatrné a zastupující „nízké umění“ – obalový design. Přesto jde o skutečné „opus magnum“, tj. velké dílo svého druhu, neboť úspěšně směřuje k tomu, aby se na trhu udržel neuvěřitelných 100 let. Jeho autorem je Zdenek Rykr (1900–40), jedna z nejzajímavějších postav českého meziválečného umění. Přestože byl vždy považován za „outsidera avantgardy“, na konci třicátých let se mu podařilo proniknout do nejvyšších pater evropské, tj. v té době pařížské, scény. Velmi zajímavým úsekem jeho tvorby byla práce reklamního designéra, která byla základem jeho nezávislé existence. Rykr pracoval pro několik firem, zdaleka nejvýznamnější však byla spolupráce s firmou Orion. Začala v jeho jednadvaceti letech a ukončila ji až jeho předčasná smrt. Rykr pro ni navrhl známé logo v psacím písmu s hvězdou, které se udrželo i po znárodnění prakticky až dodnes, byť firma Orion se dávno stala součástí koncernu Nestlé. A kromě něj vytvořil i stovky obalů, plakátů či reklamních poutačů. Tím nejznámějším je bezesporu obal Kofily, čokoládové tyčinky s příchutí kávy, z roku 1923 s charakteristickou figurkou sedícího mouřenína rozkošnicky čichajícího k šálku vonící kávy, který zůstal prakticky nezměněn až do 80. let a dnes se objevuje v mírně upravené verzi. Na výstavě budou přítomny jak původní obaly z 20. a 30. let, tak i samotné Rykrovy návrhy. Na výstavu je zapůjčilo Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze a společnost Nestlé, která každému návštěvníkovi výstavy daruje ke vstupence i tyčinku Kofila. Galerie vedle toho připravila i výtvarnou soutěž pro děti na téma „udělej si vlastní obal na čokoládu“.

Im Rahmen des Ausstellungsformats Opus magnum stellen wir nun die Verpackung der Schokoladenmarke Kofila vor, ein vom Format her unscheinbares Werk and dazu noch Vertreter einer „niedrigen Kunst“, des Verpackungsdesigns. Trotzdem handelt es sich um ein wirkliches „opus magnum“ seiner Art, denn es steuert erfolgreich darauf zu, sich unglaubliche 100 Jahre auf dem Markt zu halten. Sein Autor ist Zdenek Rykr (1900–40), eine der interessantesten Gestalten der tschechischen Kunst zwischen den beiden Weltkriegen. Obwohl er immer für einen „outsider der Avantgarde“ gehalten wurde, gelang es ihm am Ende der dreißiger Jahre bis in die höchsten Etagen der europäischen Szene vorzudringen. Ein interessantes Segment seines Schaffens war die Arbeit als Reklamedesigner, die die Grundlage seiner unabhängigen Existenz war. Die Zusammenarbeit mit der Süßwarenfirma Orion begann bereits, als er einundzwanzig Jahre alt war, und sie wurde erst durch seinen vorzeitigen Tod beendet. Rykr hat für sie ein Logo entworfen, das sich auch über die Zeit als volkseigener Betrieb praktisch bis heute gehalten hat, obwohl die Firma Orion schon lange ein Bestandteil des Nestlé-Konzerns ist. Und außer ihm noch Hunderte von Verpackungen, Plakaten und anderem Reklamematerial. Am bekanntesten ist die im Jahr 1923 entworfene Verpackung für die nach Kaffee schmeckenden Schokoladenstäbchen mit dem Markennamen Kofila. Der gelbe Untergrund mit der charakteristischen Figur eines sitzenden Mohren, der schwelgerisch an einer Tasse duftenden Kaffees schnuppert, blieb praktisch bis in die 80er Jahre unverändert und wir finden ihn in leicht veränderter Form auch auf der heutigen Version. In der Ausstellung werden sowohl Originalverpackungen aus den 20er und 30er Jahren präsentiert, wie auch die von Rykrs Hand stammenden Entwürfe.

Richard Štipl Plato´s Revenge

Malá galerie / Kleine Galerie
3. 3–8. 5. 2011
Kurátor / Kurator: Marcel Fišer
27. 4. 2011, 17.00, Marcel Fišer: přednáška za účasti autora představí jeho dílo a inspirační zdroje

Platonova pomsta / Platons Rache, 2009, olej na plátně / Öl auf Lw., 218 × 300 cm

Když se v roce 2005 objevila v časopisu Art&Antique zpráva o výstavě Baroque and Neo-Baroque, The Hell of the Beautiful v Centru současného umění v Salamance, ilustrovala ji fotografie sochy Richarda Stipla. Skutečnost, že z mnoha hvězd výstavy byla vybrána reprodukce právě českého autora, však byla zcela náhodná: u nás ho totiž nikdo za Čecha nepovažoval, což dokládal i chybějící háček v jeho jménu. Autor se sice narodil v r. 1968 ve Šternberku, záhy však odešel s rodiči do Kanady, kde vystudoval akademii a úspěšně se prosadil na mezinárodní scéně. Na začátku 90. let se sice na čas vrátil a ve Šternberku se podílel na organizaci sympozií současného umění, v roce 2002 byl dokonce zastoupen na výstavě Hyperrealismus v galerii v Hradci Králové, ale dodnes ho tu zná jen několik odborníků. A to i přes to, že ke galeriím v domovském Torontu, New Yorku a Mexico City, které ho zastupují, nedávno přibyla i pražská Dvorak Sec Contemporary. Richard Štipl se před časem natrvalo usadil v Praze a také se vrátil k malbě, která tvoří základ chebské výstavy. Prosadil se však svými hyperrealistickými kolorovanými sochami, které se na výstavě také objeví. Zachycuje v nich sám sebe na způsob slavných „charakterových hlav“ vídeňského a bratislavského barokního sochaře F. X. Messerschmidta, zkroucených do bizarních grimas. Jedna z těchto sochařských instalací byla vystavena i na veleúspěšné výstavě Decadence now! v Praze.

Als im Jahr 2005 in der Zeitschrift Art&Antique ein Bericht über die Ausstellung Baroque and Neo-Baroque, The Hell of the Beautiful im Zentrum für zeitgenössische Kunst in Salamanca erschien, wurde er mit der Fotografie einer Plastik von Richard Stipl illustriert. Die Tatsache, dass von so vielen Stars der Ausstellung gerade ein tschechischer Künstler ausgewählt wurde, war jedoch reiner Zufall: In Tschechien hat ihn nämlich niemand als Tschechen angesehen, was auch durch den fehlenden Haček in seinem Familiennamen belegt wird. Der Künstler wurde nämlich im Jahr 1968 in Sternberg/Šternberk in Mähren geboren, ging jedoch bald mit seinen Eltern nach Kanada, wo er eine Kunstakademie absolvierte und sich dann auf der internationalen Bühne durchsetzte. Zu Beginn der 1990er Jahre kehrte er zwar für eine gewisse Zeit nach Sternberg zurück und beteiligte sich an der Organisation von Symposien für zeitgenössische Kunst, im Jahr 2002 war er schließlich in der Ausstellung Hyperrealismus in der Galerie von Königgrätz /Hradec Králové vertreten, aber trotzdem ist er in Tschechien bis heute nur einigen Fachleuten bekannt, obwohl zu den Galerien im heimischen Toronto, in New York und Mexico City, die ihn vertreten, vor kurzem auch die Prager Galerie Dvorak Sec Contemporary hinzugekommen ist. Richard Štipl hat sich vor einiger Zeit auf Dauer in Prag niedergelassen und ist auch zur Malerei zurückgekehrt, die die Grundlage der Ausstellung in Eger bildet. Durchgesetzt hatte er sich jedoch mit seinen hyperrealistischen kolorierten Plastiken, in denen er sich selbst in der Art der berühmten zu bizarren Grimassen verzogenen „Charakterköpfe“ des Wiener und Pressburger Barockbildhauers F. X. Messerschmidt darstellt, die sich auch in dieser Ausstellung finden.

Michael Dietlinger It is nice to promise something

Malá galerie / Kleine Galerie
12. 5.–19. 6. 2011
Kurátor / Kurator: Marcel Fišer
Vernisáž 11. května, 17.00

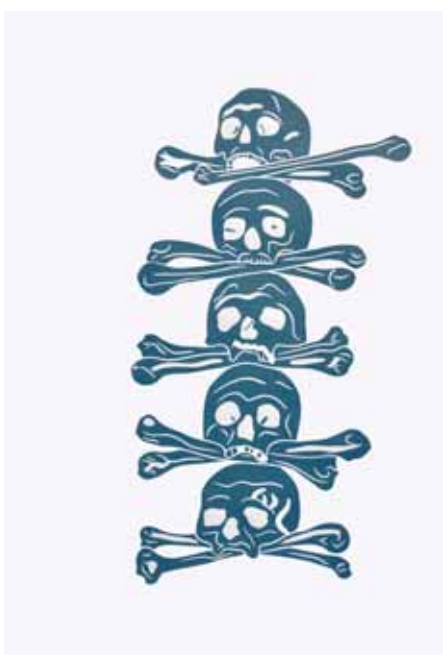

It is nice to promise something, 2009, linoryt na ručním papíru / Linoldruck auf Buetten, 77×53 cm

Díky své poloze a historickým souvislostem se chebská galerie vždy profilovala prezentací německého umění. Nově by to mělo platit i pro Malou galerii v přízemí hlavní budovy, zaměřenou na monografické výstavy tvůrců střední a mladé generace. První z těchto výstav představí Michaela Dietlingera (1975), který loni reprezentoval norimberskou akademii v projektu Start Point v GASKu Kutná Hora a mj. také pobýval na půlroční stáži na pražské akademii u prof. Lindovského. Dietlinger se sice zabývá i malbou, těžiště jeho práce spočívá v grafice. Své tisky v klasických technikách linorytu a dřevořezu řadí do rozsáhlých cyklů. Po formální stránce směřuje ke stále větší čistotě, což platí zejména o sérii linorytů z posledních dvou let, v nichž figurativní motiv redukuje na jednoduchou výtvarnou zkratku v jedné výrazné barvě, odrážející se od bílé plochy papíru, někdy zdůrazněné i asymetrickým umístěním motivu ke kraji obrazového formátu. Zasazením do „nekonečného“ bílého prostoru jsou tyto jinak zcela banální předměty, které máme každý den před očima, vytrženy ze svého přirozeného prostředí. Jako by nás tím chtěl autor podnítit k tomu, abychom na ně pohlédli tak, jako bychom je viděli poprvé. Výstava je součástí festivalu Mitte Europa 2011.

Dank ihrer Lage und der historischen Zusammenhänge gehörte zum Profil der Galerie in Eger schon immer die Präsentation von deutscher Kunst. Das sollte nun auch für die Kleine Galerie im Erdgeschoss des Hauptgebäudes gelten, die sich auf monographische Ausstellungen von Künstlern der mittleren und der jungen Generation konzentriert. Die erste dieser Ausstellungen stellt nun Künstler Michael Dietlinger (1975) vor, der im vergangenen Jahr die Nürnberger Akademie bei dem Projekt Start Point in der Galerie des Mittelböhmischen Kreises (GASK) in Kuttenberg /Kutná Hora repräsentierte und u. a. auch einen halbjährigen Studienaufenthalt an der Prager Akademie bei Prof. Lindovský hinter sich hat. Dietlinger befasst sich zwar auch mit Malerei, der Schwerpunkt seiner Arbeit liegt jedoch in der Grafik. Seine Drucke in den klassischen Techniken Linolschnitt und Holzschnitt ordnet er zu umfangreichen Zyklen. In formaler Hinsicht strebt er einer immer größeren Reinheit zu, was vor allem für die Serie von Linolschnitten aus den letzten beiden Jahren zutrifft, in denen er das figurative Motiv zu einem einfachen künstlerischen Kürzel in einer einzigen auffallenden Farbe reduziert, das sich von der weißen Fläche des Papiers abhebt, manchmal betont auch durch die asymmetrische Platzierung des Motivs an den Rand des Bildformats. Durch das Einsetzen in den „endlosen“ weißen Raum werden diese sonst völlig banalen Gegenstände, die wir jeden Tag vor Augen haben, aus ihrer natürlichen Umgebung herausgerissen. Als wollte der Künstler uns dazu bewegen, sie so anzuschauen, als sähen wir sie zum ersten Mal. Die Ausstellung ist Bestandteil des Festivals Mitte Europa 2011.

Darja Čančíková

Ilustrace / Illustrationen, Museum Café
12. 5.–2. 7. 2011
Nástěnná malba, Galerie pod baobabem / Wandgemälde, Galerie unter dem Baobab
12. 5–4. 12. 2011
Vernisáž 11. května, 17.00

Ilustrace ke knize Marky Míkové Knihafoss, nakladatelství Baobab, 2007

Nakladatelství Baobab navazuje na nejlepší tradice české ilustrační tvorby pro děti a za své knihy sklízí nejvyšší ocenění na prestižních knižních veletrzích. Ve spolupráci s ním jsme v druhém patře galerie otevřeli nový prostor určený především dětem. Budou zde moci nejen samy tvořit, ale také volně listovat v krásných knihách z produkce nakladatelství, které bude samozřejmě možno i zakoupit v museum shopu. A hlavně: každý rok zde tento prostor vyzdobí originální nástěnnou výmalbou jeden z jeho kmenových výtvarníků a dětský koutek tak dostane rozměr skutečné galerie. Jako první to bude ilustrátorka Darja Čančíková (1982), absolventka ateliéru ilustrace a grafiky VŠUP v Praze (prof. Jiří Šalamoun, Juraj Horváth). Druhá část její prezentace v GAVU Cheb je spojena s novým výstavním formátem. V muzejní kavárně jsme zřídili čtyřmetrový výstavní panel, na kterém budeme představovat českou ilustrační tvorbu pro děti i dospělé. Darja Čančíková už má za sebou několik ilustrovaných knih, z toho dvě právě pro Baobab. Knihafoss Marky Míkové je právě díky originálnímu prolnutí textu a ilustrací naprosto ojedinělou publikací v současné dětské literatuře. Druhou knihu – Laddugandy – si Darja Čančíková i sama napsala. V této hravé knížce s jemným až intimním smyslem pro humor vypráví slovem a obrazem krátké příhody svých vymyšlených bytostí, plné fantazie a neodolatelného městského humoru.

Der Verlag Baobab knüpft an die besten Traditionen der tschechischen Kinderbuchillustration an und erhält für seine Bücher auf den prestigeträchtigen Buchmessen die höchsten Bewertungen. In Zusammenarbeit mit ihm haben wir im zweiten Stock einen neuen Raum eröffnet, der vor allem für Kinder bestimmt ist. Diese werden hier nicht nur selbst künstlerisch etwas schaffen, sondern auch frei in schönen Büchern aus der Produktion des Verlags blättern können, die dann selbstverständlich auch im Museumsshop zu kaufen sein werden. Und das Wichtigste: jedes Jahr wird hier einer der Stammautoren des Verlags diesen Raum mit einer Originalausmalung schmücken und die Kinderecke wird so die Dimension einer richtigen Galerie bekommen. Als erste wird die Illustratorin Darja Čančíková (1982), Absolventin des Ateliers für Illustration und Grafik der Akademie für Kunst, Architektur und Design (VŠUP) in Prag (Prof. Jiří Šalamoun, Juraj Horváth) an der Reihe sein. Der zweite Teil ihrer Präsentation in der Galerie der bildenden Kunst Eger ist mit einem neuen Ausstellungsformat verbunden: Im Museumscafé haben wir ein vier Meter breites Ausstellungspaneel eingerichtet, an dem wir das tschechische Illustrationsschaffen für Kinder und auch für Erwachsene vorstellen werden. Darja Čančíková hat bereits mehrere Bücher illustriert, davon zwei gerade für den Verlag Baobab. Eines davon – mit dem Titel Laddugandy – hat sie auch selbst geschrieben. In diesem verspielten Büchlein erzählt sie mit feinem, ja intimem Sinn für Humor in Wort und Bild kurze Erlebnisse ihrer ausgedachten Wesen, voll von Phantasie und unwiderstehlichem Humor.

Vetřelci a volavky

dokumentární film věnovaný sochám ve veřejném prostoru 70. a 80. let v ČSSR
Videoroom
3. 3.–8. 5. 2011
Scénář: Pavel Karous, režie: Rozálie Kohoutová, 26 min.

Projekt Pavla Karouse mapuje normalizační sochařství, které kdysi zaplňovalo prostranství na sídlištích, kolem škol a dalších veřejných budov. Nikdy v dějinách našeho státu neexistovalo tolik společenských zakázek, a to díky zákonu, který ukládal, aby každá státní stavba dala 1 až 4 % z celkového rozpočtu na „výzdobu“. Vzhledem k nechuti výtvarníků po roce 1968 zpracovávat politické náměty převládaly neutrální figurativní motivy z prostředí rodiny či sportu, stylizované náměty z flory a fauny a abstraktní dekorativní objekty. Dnes jsou tyto sochy odstraňovány, případně se nacházejí ve zcela neutěšeném stavu. Projekt si klade otázku, co zbylo z rozsáhlých plánů estetizace veřejných prostranství a zda se dnes už dokážeme na tuto produkci podívat jinak než po revoluci, kdy byla symbolem normalizace. Jeho součástí jsou webové stránky, přednášky a také filmový dokument, který bude představen v Chebu.

OSTRAVA NOW!

Videopráce z Ostravy / Videoarbeiten aus Ostrava
Juraj Jakubčiak, František Lozinski o.p.s, Pavla Malinová, Barbora Tichá, Jan Vytiska
Videoroom
12. 5.–2. 7. 2011
Kurátor / Kurator: František Kowolowski
Vernisáž 11. května, 17.00

František Lozinski o.p.s., Prodejní stánek / Verkaufsstand, 2005, Shopingpark Ostrava

Výstava představí nejmladší nastupující generaci umělců z ostravského regionu spojenou s místní Fakultou umění Ostravské univerzity v konfrontaci s generací jejich pedagogů. Práce mladých umělců generují zcela osobité a nové přístupy k médiu malby, instalaci, videa a také k prezentovaným tématům. Videa se vyznačují silnou dávkou obrazotvornosti, nečekaných příběhů a ironických gest. Silně poukazují na expresivní a emoční formy. To, co je na těchto mladých umělcích neopakovatelné, je jejich „neadekvátnost“ v rámci umělecké výpovědi. Záměrem není poukázat na jednotnost tvůrčích obsahů, ale na různost, která se vymyká zavedeným standardům. Zcela běžné je v jejich tvorbě zobrazování světa v jeho okrajových podobách. Naproti tomu Skupina František Lozinski o.p.s. ve své tvorbě často překračuje zavedená klišé a umělecké obsahové modely. Jejich výtvarný koncept se řídí snahou po sociální a hlavně bezprostřední mimoumělecké komunikaci s divákem. Skupina, založená v roce 2005 v Ostravě Františkem Kowolowskim, Jiřím Surůvkou a Petrem Lysáčkem, se snaží nacházet kriticko-ironický model současnosti.

Die Ausstellung stellt die jüngste beginnende Künstlergeneration aus der Region Ostrava vor, die mit der dortigen Kunstfakultät der Universität in Ostrava verbunden ist, und zwar in Konfrontation zu der Generation ihrer Lehrer. Die Arbeiten der jungen Künstler generieren völlig eigene und neue Herangehensweisen an die Medien Malerei, Installation und Video sowie auch an die präsentierten Themen. Die Videos zeichnen sich durch ein großes Maß an Einbildungskraft, unerwarteten Ereignissen und ironischen Gesten aus. Völlig üblich ist in ihrem Schaffen die sichtliche Darstellung der Welt in ihren randständigen Formen. Demgegenüber überschreitet die Skupina František Lozinski o.p.s. [= Gruppe F. L. gemeinnütziger Verein], die im Jahr 2005 in Ostrava von František Kowolowski, Jiří Surůvka und Petr Lysáček gegründet wurde, in ihrem Schaffen häufig die eingeführten Klischees und künstlerischen Inhaltsmodelle. Ihr künstlerisches Konzept wird von dem Streben nach sozialer und vor allem unmittelbarer außerkünstlerischer Kommunikation mit dem Betrachter bestimmt.

Stálá expozice / Dauerausstellungen

České moderní umění / Tschechische moderne Kunst

Hlavní budova, Výstavní sály 1. patro / Hauptgebäude, Ausstellungsräume 1. St.

Gotické sochařství Chebska, Evropské malířství 17. a 18. století / Gotische Bildhauerei des Egerlandes, Europäische Malerei des 17. und 18. Jh.

Kostel sv. Kláry / St.-Klara-Kirche

Smrt Panny Marie z kostela Povýšení sv. Kříže v Házlově, Franky nebo Horní Falc, první čtvrtina 16. století, lipové dřevo, původní polychromie / Marientod aus der Kreuzerhebungskirche in Haslau, Franken oder Oberpfalz, erstes Viertel des 16. Jahrhunderts, Lindenholz, originale Polychromie

Vedle proměnných výstav galerie představuje i dvě stálé expozice ze svých sbírek. V barokním kostele svaté Kláry je vystavena mimořádná kolekce gotického sochařství z území bývalého Chebska, doplněná o soubor barokního malířství a tzv. chebských intarzií. Za pozornost stojí i samotná budova, která patří k nejvýznamnějším stavbám vrcholného baroka u nás. Stálá expozice v hlavní budově představuje v chronologické posloupnosti vývoj českého moderního umění od konce devatenáctého do šedesátých let dvacátého století. Najdeme tu mimo jiné vynikající díla klasiků českého umění Františka Bílka, Jakuba Schikanedera, Antonína Hudečka, Josefa Čapka, Emila Filly, Otto Gutfreunda, Václava Špály, Jana Zrzavého, Františka Tichého, Toyen, Jindřicha Štyrského, Josefa Šímy, Karla Černého, Kamila Lhotáka, Ladislava Zívra, Josefa Istlera, Mikoláše Medka, Jana Koblasy či Václava Boštíka. Expozice je nově doplněna panelem, na němž jsou prezentovány přírůstky z letošního roku. Galerie sice již několik let kvůli obtížné finanční situaci galerie nemůže své jedinečné sbírky doplňovat nákupy a krize veřejných financí tuto situaci ještě prohloubila. Proto se rozhodla oslovit několik špičkových výtvarníků střední generace s prosbou, zda by jí nedarovali dílo, které se pak na rok stane součástí stálé expozice. Nyní tedy můžeme představit práce Michala Pěchoučka (*1973), Jakuba Špaňhela (*1976) a Luďka Rathouského (*1975).

Neben den Wechselausstellungen präsentiert die Galerie auch zwei ständige Ausstellungen ihrer Sammlungen. In der Barockkirche St. Klara wird eine außergewöhnliche Sammlung gotischer Plastik aus dem Gebiet des historischen Egerlands gezeigt, ergänzt durch einen Komplex barocker Malerei und von sog. Egerer Intarsien. Aufmerksamkeit verdient auch das Gebäude selbst, das zu den bedeutendsten Bauten des Hochbarocks in Tschechien gehört. Die ständige Ausstellung im Hauptgebäude stellt in chronologischer Folge die Entwicklung der tschechischen modernen Kunst vom Ende des 19. Jahrhunderts bis zu den 60er Jahren des 20. Jahrhunderts vor. Wir finden hier unter anderen hervorragende Werke von Klassikern der tschechischen Kunst wie František Bílek, Jakub Schikaneder, Antonín Hudeček, Josef Čapek, Emil Filla, Otto Gutfreund, Václav Špála, Jan Zrzavý, František Tichý, Toyen, Jindřich Štyrský, Josef Šíma, Karel Černý, Kamil Lhoták, Josef Istler, Mikoláš Medek, Jan Koblasa oder Václav Boštík. Die ständige Ausstellung wird neuerdings durch ein Paneel ergänzt, auf dem die Zugänge des betreffenden Jahres vorgestellt werden. Die Galerie kann zwar schon mehrere Jahre lang wegen der schwierigen finanziellen Situation ihre einzigartigen Sammlungen nicht durch Zukäufe vervollständigen und die Krise der öffentlichen Finanzen hat diese Situation noch verschärft. Deshalb hat sich die Galerie entschieden, an einige Spitzenkünstler der mittleren Generation mit der Bitte heranzutreten, ihr ein Werk zu schenken, das dann für ein Jahr Bestandteil der ständigen Ausstellung sein wird. Nun können wir also Arbeiten von Michal Pěchouček (*1973), Jakub Špaňhel (*1976) und Luděk Rathouský (*1975) vorstellen.

Přednášky

Přednášky probíhají vždy ve středu od 17.00 v kavárně. Jsou koncipovány buď jako doprovodné akce k výstavám (viz info u jednotlivých výstav), nebo v širších cyklech, na které zveme špičkové odborníky. Vstupné 40 Kč.

Peter Kováč, Fridrich II.
20. dubna, Fridrich II. a Cheb (Hradní kaple sv. Martina, sv. Erharda a sv. Uršuly)
4. května, Castel del Monte a další stavby Fridricha II.
Po první přednášce, která představila fascinující osobnost císaře Fridricha II., se autor v druhé přednášce zaměří na hypotézu, že právě on je stavitelem zdejší pozoruhodné kaple. Původně plánovaná přednáška o architektuře a dvorském umění na císařově dvoře celý cyklus uzavře. Peter Kováč je předním odborníkem na dějiny středověku. V posledních letech publikoval tři knihy v edici Stavitelé katedrál, z nichž poslední je věnována mimořádně osobnosti císaře Fridricha II. (1194–1250), který je u nás známý především díky Zlaté bule sicilské. Několikrát pobýval i v Chebu, kde se setkal s Přemyslem Otakarem I.

Richard Biegel, Urbanismus světových metropolí
8. června, Vídeň
22. června, Londýn
Dr. Richard Biegel, který přednáší dějiny barokní architektury na Ústavu pro dějiny umění FF UK, vybojoval z titulu své funkce tajemníka Klubu za starou Prahu již celou řadu bitev za záchranu pražských památek. Jeho mnohaletým zájmem jsou dějiny urbanismu, které umí přiblížit strhujícím způsobem.

Zbyněk Černý, Pamětní síň padlých hrdinů (Die Gedenkhalle) v Chebu
25. května
Zbyněk Černý (Muzeum Cheb) představí zajímavou kapitolu z historie kostela sv. Kláry, kde byla v letech 1926–1937 zřízena pamětní síň připomínající padlé v první světové válce.

Michael Rund, Tři architekti severozápadních Čech
1. června, Rudolf Wels
15. června, Karl Ernstberger
29. června, Heinrich Scherrer
Ředitel sokolovského muzea představuje ve svém přednáškovém cyklu významné regionální architekty německého původu.
Rudolf Wels, žák Fridricha Ohmanna na vídeňské Akademii a žák a spolupracovník Adolfa Loose, je jednou z nejpodivuhodnějších osobností české architektury první poloviny 20. století. Kromě staveb navrhoval sklo pro firmu Moser a byl i filmovým architektem (např. film Hej Rup). Rudolf Wels má i vztah k Chebu – byl zde na vojně, našel zde svoji ženu a narodil se mu zde první syn.
Karl Ernstberger byl absoloventem prestižní Wagnerovy školy na vídeňské Akademii. Působil ve Vídni, v Plzeňském a Karlovarském kraji a je autorem i několika staveb v Chebu.
Švýcarský architekt Heinrich Scherrer působící v letech 1919–1945 v Karlovarském kraji byl absolventem mnichovské techniky. Díky realizaci památníku padlým z 1. světové války v kostele sv. Kláry se stal architektem vyhledávaným chebskou vyšší třídou.

Programy pro veřejnost

Animační programy pro školy
Galerie nabízí školám doprovodné programy, které žákům interaktivní formou zprostředkovávají právě probíhající výstavy. Vhodné jako doplněk výuky.
Kontakt: veronika.lochmanova@gavu.cz.

Komentovaná prohlídka probíhajících výstav
Každou středu v 16.00 se v galerii uskuteční prohlídka s výkladem historika umění. Sraz u pokladny galerie. Prohlídka trvá cca 45 minut. Vstupné obvyklé.

Animační programy pro děti
Souběžně s komentovanou prohlídkou probíhá ve stejném termínu, tj. každou středu od 16.00, program pro děti. Dětí se u pokladny ujme zkušená lektorka, která pro ně přichystala zhruba 45 minutový program k právě probíhajícím výstavám. Akce je určena pro děti základních škol. Vhodné pro rodiny v kombinaci s komentovanými prohlídkami. Vstupné obvyklé.

Klub

Volný vstup na výstavy a přednášky galerie, sleva na koncerty, zasílání tištěných pozvánek a čtvrtletních programů, 20 % sleva na katalogy z produkce galerie. Roční členství 400/200 Kč (žáci, studenti do 26 let, senioři nad 60 let, ZTP).

Dětský koutek / Galerie pod baobabem

Ve druhém patře galerie vznikl nový prostor určený především dětem. Budou zde moci nejen samy tvořit, ale také volně listovat v krásných knihách z produkce nakladatelství Baobab, které bude samozřejmě možno i zakoupit v museum shopu. Každý rok zde tento prostor vyzdobí originální nástěnnou výmalbou jeden z kmenových výtvarníků a dětský koutek tak dostane rozměr skutečné galerie.

Galerie výtvarného umění v Chebu
Galerie der bildenden Kunst in Eger
příspěvková organizace
Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16
350 02 Cheb
T: +420 354 422 450
F: +420 354 422 163
info@gavu.cz
www.gavu.cz

1] Hlavní budova budova / Hauptgebäude, náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16
2. patro / Stock: Velká galerie / Große Galerie, Opus magnum, Galerie pod baobabem / Galerie unter dem Baobab
1. patro / Stock: stálá expozice českého moderního umění / ständige Ausstellung tschechischer moderner Kunst
Přízemí / Erdgeschoss: Malá galerie / Kleine Galerie, Videoroom, museum shop, museum café, přednáškový sál / Vortragssaal
Otevřeno / Geöffnet: úterý–neděle / Dienstag–Sonntag 10.00–12.00, 12.30–17.00
Vstupné / Eintritt: 70/40 Kč (senioři od 60 let, studenti SŠ a VŠ, ZTP / Senioren ab 60 Jahre, Studenten, Schüler ab 16 Jahre und Behinderte mit Ausweis) / 10 Kč (žáci ZŠ / Schüler bis 15 Jahre)

2] Barokní kostel sv. Kláry / Barocke St.-Klara-Kirche, Františkánské náměstí
Stálá expozice Gotické sochařství historického Chebska a evropská malba 17. a 18. st. / Ständige Ausstellung Gotische Bildhauerei des historischen Egerlands und europäische Malerei des 17. und 18. Jhs.
Otevřeno / Geöffnet: úterý–neděle / Dienstag–Sonntag 13.00–17.00
Vstupné / Eintritt: 20/10 Kč (senioři od 60 let, studenti SŠ, VŠ, žáci ZŠ, ZTP / Senioren ab 60 Jahre, Studenten, Schüler, Behinderte mit Ausweis)

Chebská vstupenka: společný projekt galerie a muzea v Chebu. Vstup do čtyř objektů (galerie, sv. Klára, hrad, muzeum) na jednu vstupenku 100 Kč / Eger-Karte: gemeinsames Projekt der Galerie und des Museums in Eger. Gemeinsame Eintrittskarte für vier Objekte (Galerie, St.-Klara-Kirche, Burg, Museum) 100 Kč.

Přednášky / Vorträge: 40 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma / Klubmitglieder frei.

Středy v GAVU

Akce se konají v hlavní budově od 17 hodin.

13. dubna	Karel Machálek-Zlín – Retrospektiva Zdenek Rykr – Kofila, 1923 a další práce pro firmu Orion	vernisáž
20. dubna	Peter Kováč: Fridrich II. a Cheb, z cyklu Fridrich II.	přednáška
27. dubna	Marcel Fišer: Richard Štipl, přednáška za účasti autora (doprovodná akce k výstavě)	přednáška
4. května	Peter Kováč: Castel del Monte a další stavby Fridricha II., z cyklu Fridrich II.	přednáška
11. května	Michael Dietlinger – It is nice to promise something Darja Čančíková – Ilustrace Ostrava Now! Videopráce z Ostravy	vernisáž
18. května	Marcel Fišer: Zdenek Rykr – život a dílo (doprovodná akce k výstavě)	přednáška
25. května	Zbyněk Černý: Pamětní síň padlých hrdinů (Gedenkhalle) v Chebu	přednáška
1. června	Michael Rund: Rudolf Wels, z cyklu Tři architekti severozápadních Čech	přednáška
8. června	Richard Biegel: Londýn, z cyklu Urbanismus světových metropolí	přednáška
15. června	Michael Rund: Karl Ernstberger, z cyklu Tři architekti severozápadních Čech	přednáška
22. června	Richard Biegel: Vídeň, z cyklu Urbanismus světových metropolí	přednáška
29. června	Michael Rund: Heinrich Scherrer, z cyklu Tři architekti severozápadních Čech	přednáška

Titulní strana / Titelseite: Pasáž du Caire / Passage du Caire, 1984, olej, plátno / Öl, Leinwand, 194,5×130 cm